

EESTI EVANGEELNE LUTERLIK KIRIK – VABA RAHVAKIRIK

2019–2028 ARENGUKAVA

*Vabaduseks on Kristus meid vabastanud.
Püsige siis selles ja ärge laske endid jälle panna orjaikkesse!
(Gl 5:1)*

EESTI EVANGHEELNE LUTERLIK KIRIK – VABA RAHVAKIRIK 2019–2028

Sissejuhatus	3
EELK ARENGUSTRATEEGIA JA PEAMISED TÖÖVALDKONNAD	4
Missioon	4
Põhiväärtused	4
VISIOON	5
EELK PEAMISED TÖÖVALDKONNAD	7
Põhivaldkonnad	8
1. Misjonitöö	8
2. Jumalateenistuse ja kirikumuusika	8
3. Laste- ja noorsootöö	9
4. Diakooniatöö	9
Tugivaldkonnad	10
5. Vaimulikud ja teised töötajad	10
6. Haldusjuhtimine ja majandus	10
7. Kommunikatsioon ja suhtekorraldus	11

SISSEJUHATUS

2017. aastal möödus 100 aastat meie kiriku sünnist. Meie vaba rahvakiriku sünnipäeva tähistamise käigus võeti Tartus 26.–27. mail vastu kirikukongressi avaldus. See avaldus on meie kiriku visioon lähitulevikuks.

Kirikuseadus näeb ette, et meie kirikul peab olema arengukava. Käesoleva kava koostamisel on aluseks võetud 2017. aasta kirikukongressi avaldus, 2012. aastal muudetud ning täiendatud arengukava, mida on täpsustatud ning ajakohastatud kirikuvalituse põhjalikul koostööl.

Arvestatud on meie kiriku ees seisvate ülesannete ja väljakutsetega.

EELK ARENGUSTRATEEGIA JA PEAMISED TÖÖVALDKONNAD

MISSIOON

EELK missiooniks on täita Kristuse misjonikäsku.

Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, neid ristides Isa ja Poja ja Püha vaimu nimesse, ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud! Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni. (Mt 28:19-20)

PÕHIVÄÄRTUSED

Pühadus

Jumala kohalolek väljendub seletamatus väes, millest saadakse osa ilmutuse ja palve kaudu.

Kristusekesksus

Kirik kuulutab ja tunnistab Kristust, et inimesed jõuaksid hingeõndsusele. Sõna ja sakrament on jumalateenistusliku elu keskne sisu. Inimene peab elama oma usku.

Osadus

Koguduseliikmetel on side Jumalaga, vaimulikuga ja omavahel. Kiriku ühtsus sünnib osadusest Jumala ja üksteisega.

Hoolivus

Kirik on näoga inimese poole, ta kuuleb, näeb, märkab, aitab ja armastab inimest.

Nähtavus

Kirik on ühiskonnas nähtav, kuulutades rõõmusõnumit ja teenides kaasinimesi oma liikmete kaudu.

Avatus

Kirik on avatud uutele inimestele, ideedele ja spirituaalsele mitmekesisusele, ühtaegu hoides ja kandes traditsioone.

Aktiivsus

Kirik innustab ja kaasab inimesi oma missiooni täitmisesse. Aktiivsetel inimestel on järgijaid.

VISIOON

1. Kirik on suunatud Eesti rahvale.

Vaba rahvakirik on evangeeliumis vaba ja avalik kirik.

Nii nagu meie eelkäijad vaba rahvakiriku asutamise aegu, lähtub ka sajandat aastapäeva tähistav Eesti Evangeelne Luterlik Kirik oma tegevuses missioonist, mille allikas ja kese on evangeelium ristilöödud ja ülestõusnud Jeesusest Kristusest. Evangeelium vabastab ja lohutab, julgustab ja rõõmustab. Me näeme kiriku avaliku identiteedi lätet evangeeliumis ja rõhutame seetõttu kiriku misjonimeelset ja teenivat suunatust kogukonnale, meie rahvale, tervele Kristuse ristil lepitatud inimkonnale.

2. Kirikul on kaasvastutus Eesti rahva ja kultuuri eest.

Vaba rahvakirik on kõigi kirikuliikmete ühine ja avalik vastutus.

Kirik on meie identiteedi ja kogukonna üks alustaladest ning rahva hariduse ja kultuuripärandi kandjatest. Meie ühine kuulutus- ja teenimistöö on suunatud tervele kogukonnale – inimestele nii linnas kui maal. Kirik – see on elav side evangeeliumi, meie ajaloo ja tänapäeva vahel. Nõnda oleme osalised eesti keele ja kultuuri jätkumises ja kujundamises. Peame vajalikuks osaleda ühiskondlikes aruteludes Eesti rahva tuleviku ja meie ühiskonna pikaajaliste sihtide ja väärtuste üle.

3. Kirik osaleb ühiskondlikus religioosses ja maailmavaatelises diskussioonis.

Vaba rahvakirik eristab usule ja südametunnistusele tuginevat ning ühiskondlikku poliitilist ühiselu.

Vaba rahvakirikuna elame maailmavaateliselt ja religioosselt mitmepalgelises ühiskonnas. Katsed eirata erinevate eluorientiiride tähendust ja mõju ühiskondlikule elule või pidada neid üksnes privaatsfääri kuuluvaks on osutunud lühinägelikeks. Vajalik on usuliste ja maailmavaatelist veendumuste avalik tunnistamine ning nende üle ja nende vahel toimuv diskussioon. Vaba rahvakirikuna on meie ülesanne tunnistada ja mõtestada kristlikku usku avalikus dialoogis.

4. Kirik teenib ühiskonda diakoonia ja hingehoiuga.

Vabal rahvakirikul on sotsiaalne vastutus.

Kiriku kui usklike osaduse keskmes on jumalateenistus – pöördumine sõnas ja sakramendis jagatud ja avaliku evangeeliumi juurde. Meie osadus rajaneb Jumala armastuse uuekslooval ja lepitaval väel. See julgustab vaatama armastuse silmadega meid ümbritseva loodu ja kõigi kaasinimeste poole ning aitab iseäranis märgata, lohutada ja toetada neid, kes on väetid, haiged, hädasolijad ja tõrjutud. Kirik peab aitama teha nende hääle avalikult kuuldavaks. Ühiskondliku õigluse,

rahu ja loodu hoidmise eest väljaastumine on osa sellest, mida tähendab olla kirik ja kristlane.

5. Meie vaba rahvakirik on osa Kristuse kirikust.

Eesti vaba rahvakirik on osaduses ja tegutseb koos teiste kirikutega Eestis, Euroopas ja kogu maailmas.

Meie kirik kuulub mitmesse üksteist täielikult tunnustavate kirikute osadusse ning kirikul on kahepoolsed tihedad suhted mitme sõsarkirikuga. Meie jaoks on väga oluline oikumeeniline koostöö teiste kirikutega Eestis ja mujal maailmas. Üheskoos tunnistamine ja teenimine tähendab võimalust ja vältimatut vastutust osaleda ühise eluruumi kujundamisel nii Euroopas kui üleilmselt.

Kristlik usk ja kirik rajanevad evangeeliumis avalikuks saanud kolmainu Jumala ustavusel, kohalolul ja tegutsemisel. Selles tänulikus veendumuses ja usalduses vaatame juubeliaasta kirikukongressil julge ja rahuliku südamega tulevikku. Me palume tarkust, et oskaksime vaba Eesti rahvakirikuna elada, tunnistada ja teenida nii, et see oleks kiituseks kolmainu Jumalale ning teeniks kaasinimeste ja kogu loodu hüvangut.

Kirikukongressi avaldus Tartu Pauluse kirikus 27. mail 2017. aastal

EELK PEAMISED TÖÖVALDKONNAD

Põhivaldkonnad

1. MISJONITÖÖ	2. JUMALA- TEENISTUSELU JA KIRIKUMUUSIKA	3. LASTE- JA NOORSOOTÖÖ	4. DIAKOONIA TÖÖ
5. VAIMULIKUD JA TEISED TÖÖTEGIJAD			
6. HALDUSJUHTIMINE JA MAJANDUS			
7. KOMMUNIKATSIOON JA SUHTEKORRALDUS			

Tugivaldkonnad

PÕHIVALDKONNAD

1. MISJONITÖÖ

Valdkonna määratlus

Misjonitöö on evangeeliumi kuulutamine mittekristlastele kodu- ja välismaal. See valdkond hõlmab ka kuulutustööd kõrvalejäänud kirikuliikmete hulgas.

Strateegiline eesmärk 2028

Misjonitöö eesmärgiks on kasvatada usus kindlaid ja tunnistavaid kristlasi, kes on aktiivsed koguduse liikmed ja misjonärid igapäevaelus.

Alaesmärgid

1. On loodud kontakt kõrvalejäänud koguduseliikmetega.
2. Kuulutustööd tehakse väljaspool kirikut.
3. On rajatud uusi kogudusi.
4. Välismisjonile on lähetatud EELK misjonär.

2. JUMALATEENISTUSELU JA KIRIKUMUUSIKA

Valdkonna määratlus

Jumalateenistusele on Jumala sõna kuulutamine mitmesugustes vormides nii sõnas kui muusikas, sakramentide jagamine ja kiriklik osadusele. Muusika on jumalateenistuse lahutamatu osa, kuid kirikumuusikal on ka suur ühisosa laiemas kultuurieluga, eeskätt vaimuliku muusika loomise ja kontserttegevuse vallas.

Strateegiline eesmärk 2028

Jumalateenistusele liidab koguduseliikmeid Jumalaga ning tugevdab nende osadust ja ühtsust kiriku missiooni täitmisel.
--

Alaesmärgid

1. EELK-s on kasutusel ühtne jumalateenistuse kord, mis on aluseks jumalateenistusele korraldamisele kogudustes vastavalt kohalikele tavadele ja oludele.
2. Mitmekülgne liturgia, jutluse ja kirikulaulu abimaterjal ning muusika repertuaar on aluseks jumalateenistusele ühtlasele arengule ja koostööle kirikutöö valdkondades.
3. Kiriklikud talitused on osavõtjatele mõistetavad ja inspireerivad ning talituste kvaliteet on kõrge.
4. Koguduse liikmed on aktiivsed kogudusele korraldamisel ja aitavad kaasa jumalateenistuste läbiviimisel.
5. Kiriku muusikaelu on aktiivne, kaasahaarav ja heal tasemel, aidates kaasa koguduse vaimsele ja arvulisele kasvamisele ning tugevdades kiriku kui muusikakultuuri kandja mainet.

3. LASTE- JA NOORSOOTÖÖ

Valdkonna määratlus

Kiriklik laste- ja noorsootöö on kristlik kasvatustöö kodus ja kirikus, mis toetub luterlikule ristimisõpetusele.

Strateegiline eesmärk 2028

Kiriklik laste- ja noorsootöö on kaasaegne, kaasav ja eakohane, toetab laste, noorte ja perede usus kasvamist ning kristlike väärtuste kinnistumist. Noored on kirikutöösse kaasatud igal tasandil.

Alaesmärgid

1. Kirikliku laste- ja noorsootöö teoloogilised alused on välja töötatud.
2. Kiriklik laste- ja noorsootöö on suunatud koguduse ülesehitamisele.
3. On välja töötatud ja rakendatud noorte igal tasandil kaasamise ning võimestamise tegevuskava.
4. Kiriklik laste- ja noorsootöö toimub koostöös teiste kirikutega ning valdkonna partneritega.

4. DIAKOONIA TÖÖ

Valdkonna määratlus

Diakoonia on Kristuse armastusest lähtuv ühiselu ja kiriklik teenimistöö, hõlmates kiriku liikmeid ja ühiskonda.

Strateegiline eesmärk 2028

Kirik teenib oma liikmeid ja pakub abivajajatele nende vajadustele vastavat abi partnerluses avaliku ja mittetulundussektoriga.

Alaesmärgid

1. Pakkuda inimestele abi valdkondades, mida kohalik omavalitsus ja riik ei suuda katta.
2. Ühiskonda suunatud hingehoidliku teenimise väljaarendamine.
3. Hoolitseda, et riiklikult ettenähtud teenused jõuaksid inimesteni.
4. Häälte ja tõrjutute hääle kuuldavaks tegemine.
5. Keskkonnateadliku ja -säätliku eluviisi propageerimine ja viljelemine.

TUGIVALDKONNAD

5. VAIMULIKUD JA TEISED TÖÖTEGIJAD

Valdkonna määratlus

Vaimulike ja kiriku teiste töötajate leidmine, ettevalmistamine ja rakendamine, vabatahtlike kaasamine. Kiriku töötajate teadmiste ja oskuste arendamine, vaimulikku kasvamist toetavate ja meeskonnatööd soodustavate teenistus- ja töösuhete kujundamine.

Strateegiline eesmärk 2028

Kirikul on kõikide valdkondade toimimiseks pädevad ja motiveeritud töötajad.
--

Alaesmärgid

1. Kirikul on täpne ülevaade vaimulike (sh kaplanite) ametikohtadest ja nende täituvusest ning olemasolevatest ja vajaminevatest töötajatest.
2. Kirikus on ühtne koolitusplatvorm, mis vastab kiriku vajadustele.
3. Vaimulikega on sõlmitud teenistuslepingud ning keskkassa tagab neile miinimumteenistustasu.
4. Kirikumuusikute, laste- ja noorsootöötajate ja diakooniatöötajate töö kogudustes on vääriliselt tasustatud.
5. Kirikus on rakendatud vaimulike täiendkoolituse ja vaimuliku juhendamise süsteem.
6. Vabatahtlike töötajate kaasamine on koordineeritud ja süsteemne.

6. HALDUSJUHTIMINE JA MAJANDUS

Valdkonna määratlus

EELK majandus- ja eelarvepoliitika kujundamine.

Strateegiline eesmärk 2028

Kiriku vahendite ja varade kasvatamine ning põhjendatud ja eesmärgipärane kasutamine.

Alaesmärgid

1. Kiriku haldussüsteem ja konsistooriumi struktuur on optimaalsed ning toetavad arengukava eesmärkide saavutamist.
2. Konsistooriumi kinnisvara arendamine ja haldamine on efektiivne. Arendusprojektide hea tootlikkus tagab vahendite piisavuse kiriku keskasutuste ja -kassa jätkusuutlikuks tegevuseks.
3. Kiriku varasid kasutatakse otstarbekalt ja heaperemehelikult.
4. Konsistooriumi eelarve toimib valdkonnapõhisena.

7. KOMMUNIKATSIOON JA SUHTEKORRALDUS

Valdkonna määratlus

Kommunikatsioon on oluline juhtimisvahend, mis tagab kiriku tegevuseks vajaliku info olemasolu ja liikumise. Kommunikatsioon ja suhtekorraldus hõlmab sise- ja välissuhteid, meediatööd erinevates kanalites tänapäevaste kommunikatsioonivahendite abil ja dokumendihaldust.

Strateegiline eesmärk 2028

EELK põhitegevuseks vajalik informatsioon on olemas ja kiriku sõnum jõuab ühiskonda. EELK osana üleilmsest kirikust on ühtne ning sidusus ühiskonnaga on kasvanud.
--

Alaesmärgid

1. Kiriku valdkondade ja tasandite infovahetus on süsteemne ning kasutab tänapäevaseid kommunikatsioonivahendeid.
2. Kõikide koguduste andmebaasid on korrastatud ja Kogujas kasutatavad.
3. EELK on ühiskonnas nähtav ja arvestatav kaaskõneleja.
4. EELK-l on ühtne meediaplatform, mis vahendab kiriku sõnumit liikmetele ja ühiskonda laiemalt.
5. EELK teeb koostööd teiste kirikutega Eestis ja mujal maailmas, töötab kaasa Eesti Kirikute Nõukogus ning rahvusvahelistes organisatsioonides ja osaduskondades. EELK rahvusvahelised suhted on tasakaalustatud ja vastutustundlikud.